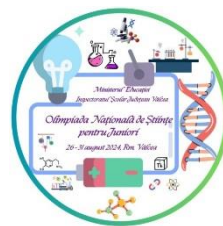

MINISTERUL EDUCAȚIEI

Olimpiada Națională de Științe pentru Juniori

Rm. Vâlcea 26-31 august 2024

Proba teoretică - BIOLOGIE

Subiectul I - 10 PUNCTE

Fiecare item are un singur răspuns corect. Scrie pe foaia de concurs numărul itemului însoțit de litera corespunzătoare răspunsului pe care îl consideri corect.

Pentru fiecare răspuns corect se acordă 1 punct. Pentru itemii cu răspuns greșit nu se acordă puncte.

1. Categoriile trofice pot fi reprezentate de:

- A. producători – unele bacterii, ciuperci, algele și plantele care produc substanțe hrănitore
- B. consumatori primari – unele animale care se hrănesc cu organisme fotoautotrofe
- C. consumatori cuaternari – paraziții animalelor care se hrănesc cu organisme moarte
- D. descompunători – unele bacterii și unele ciuperci care descompun substanțele anorganice

2. În stomacul mamiferelor erbivore rumegătoare:

- A. foiosul depozitează hrana nemestecată, fiind digerată microorganisme simbiote
- B. burduful depozitează hrana rumegată și reînghițită
- C. ciurul asigură formarea unor mici cocoloașe care sunt propulsate în cheag
- D. cheagul conține glandele gastrice care intervin în prelucrarea chimică a hranei

3. Despre conductibilitate este corect să se afirme:

- A. constituie proprietatea neuronilor de a răspunde la acțiunea unui stimul extern sau intern
- B. facilitează propagarea undelor de contracție în fibrele musculare striate
- C. asigură transmiterea semnalelor electrice în neuronii mielinizați, cu viteze de 100 m/sec
- D. reprezintă proprietatea neuronilor medulari de a genera impuls nervos

4. Despre receptorul olfactiv este corect enunțul:

- A. este situat la nivelul unei mucoase care se întinde pe o suprafață de 2-3 m²
- B. intră în structura unui nerv care străbate lama ciuruită a osului sfenoid
- C. este sensibil la substanțele odorante dizolvate în mucus
- D. este reprezentat de un neuron multipolar cu dendrită ciliată

5. Efectele exercitate de hormoni constau în:

- A. adrenalina crește concentrația sangvină a glucozei
- B. ocitocina stimulează secreția de lapte a glandelor mamare
- C. cortizolul scade concentrația sangvină a glucozei
- D. tiroxina reduce metabolismul celular și producerea de energie

6. La nivelul sistemului reproducător:

- A. gonadele au rol endocrin prin producerea de gameți
- B. fecundația are loc la nivelul vaginului, rezultând celula-ou diploidă
- C. sexul zigotului este determinat de tipul de heterozom pe care îl conține ovulul
- D. formarea gameților implică și meioza care generează celule haploide

7. Indicați asocierea corectă între tipul de fruct și specia corespunzătoare:

- A. fructe cărnoase cu multe semințe – portocal
- B. fructe uscate dehiscente – porumb
- C. fructe cărnoase indehiscente – nuc
- D. fructe de tip drupă – gutui

8. Fenomenul de codominanță apare în determinismul genetic al grupei sanguine:

- A. 0
- B. A
- C. B
- D. AB

9. Într-un fragment de ADN bicatenar alcătuit din 50 de nucleotide se găsesc:

- A. 25 de legături de hidrogen realizate prin intermediul radicalilor fosfat
- B. perechile de nucleotide complementare A-G/G-A și respectiv C-T/T-C
- C. 50 de molecule de dezoxiriboză și 50 de radicali fosfat
- D. perechile de nucleotide complementare A-C/C-A și respectiv G-T/T-G

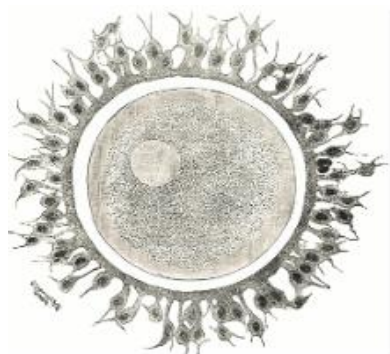
10. Factorul definit corect ce contribuie la evoluția viețuitoarelor este:

- A. variabilitatea, ce reprezintă deosebirile dintre indivizi apărute doar prin mutații
- B. suprapopulația – creșterea numărului de indivizi peste capacitatea de suport a mediului
- C. lupta pentru existență, ce constă în supraviețuirea indivizilor exclusiv prin luptă fizică
- D. selecția naturală – selecția variațiilor cu cea mai mică capacitate de adaptare la mediu

Subiectul II – 20 PUNCTE

Problema 1 – 10 puncte

În figura 1 sunt reprezentate două celule A și B, din unirea cărora se formează o nouă celulă, zigotul, care suferă diviziuni celulare repetate. La formarea celulei B dintr-o celulă-mamă cu $2n = 46$ cromozomi, în timpul diviziunii celulare nu se produce disjuncția (separarea) cromozomilor într-una din perechile de cromozomi.

Celula A

Celula B

Figura 1

Cerințe:

- stabiliți o asemănare și o deosebire între cele două celule reprezentate în Figura 1; **2p**
- numiți un organit celular comun, implicat în ereditatea extranucleară și prezent în număr mare în celula notată cu A în Figura 1, precizând o caracteristică structurală a acestuia și rolul îndeplinit; **3p**
- numiți tipul de diviziune celulară prin care se formează cele două celule A și B și stabiliți o deosebire între acest tip de diviziune și tipul de diviziune în care intră zigotul; **2p**
- precizați numărul de cromozomi ai zigotului aflat în anafaza primei diviziuni și tipul acestora, dacă la formarea acestuia participă celula A cu $n = 23$ cromozomi și celula B cu numărul cel mai mare de cromozomi. **3p**

Problema 2 – 10 puncte

O celulă artificială conține o soluție apoasă cu 0,01M sucroză și 0,02M glucoză, închisă într-o membrană celulară semipermeabilă. Aceasta este scufundată într-un recipient ce conține același volum de soluție apoasă cu 0,02M sucroză, 0,01M glucoză și 0,03M fructoză. Membrana este permeabilă pentru apă și monozaharide și impermeabilă pentru dizaharide (sucroza).

Cerințe:

- precizați ce tip de soluție se găsește inițial în recipient, din punct de vedere osmotic; **2p**
- stabiliți fenomenele fizice care au loc la nivelul membranei celulare; **2p**
- explicați ce se întâmplă cu volumul de apă din celulă; **3p**
- indicați substanțele care migrează prin membrană și în ce sens. **3p**

Subiecte propuse de:

prof. Dr. Cristian Gurzu – Colegiul Național „Nicolae Bălcescu” Brăila
prof. Dr. Alexandru Croitoru – Colegiul Național „Mihai Viteazul” București
prof. Dr. Marinela Roșescu - Colegiul Național „Alexandru Odobescu” Pitești
prof. Dr. Felicia Boar – Inspectoratul Școlar Județean Cluj
prof.grad I Nicoleta Gurzu – Liceul Teoretic „Panait Istrati” Brăila
prof.grad I Alexandru Marian Ganea – Colegiul Național „Alexandru Lahovari” Rm. Vâlcea